

Iskolai Könyvtárosok – Hírlevél

IX. évfolyam 1. szám

GONDOLATOK A KÖNYVTÁRBAN

Hová lépsz most, gondold meg, oh tudós,
Az emberiségnek elhányt rongyain
Komor betűkkel, mint a téli éj,
Leírva áll a rettentő tanulság:
"Hogy míg nyomorra milliók születnek,
Néhány ezernek jutna üdv a földön,
Ha istenésszel, angyal érzelmekkel
Használni tudnák éltök napjait."
Miért e lom? hogy mint juh a gyepen
Legeljünk rajta? s léha tudománytól
Zabáltan elhenyéljük a napot?
Az isten napját! nemzet életét!
Miért e lom? szagáról ismerem meg
Az állatember minden bűneit.
Erény van írva e lapon; de egykor
Zsivány ruhája volt. S amott?
Az ártatlanság boldog napjai
Egy eltépett szűz gyöngye öltönyén,
Vagy egy dühös bujának pongyoláján.
És itt a törvény - véres lázadók
Hamis birák és zsarnokok mezéből
Fehérre mosdott könyvnek lapjain.
Emitt a gépek s számok titkai!
De akik a ruhát elszagatták
Hogy majd belőle csinos könyv legyen,
Számon kívül maradtak: Ixion
Bőszült vihartól űzött kerekén
Örvény nyomorban, vég nélkül kerengők.
Az örült ágyán bölcs fej álmodik;
A csillagászat egy vak koldus asszony
Condráin méri a világokat:
Világ és vakság egy hitvány lapon!
Könyv lett a rabnép s gyávák köntöséből
S most a szabadság és a hősi kor
Beszélni benne nagy történetét.
Hűség, barátság aljas hitszegők
Gunyáiból készült lapon regél.
Irtózatossá hazudság mindenütt!
Az irt betűket a sápadt levél
Halotti képe kárhoztatja el.
Országok rongya! könyvtár a neved,
De hát hol a könyv mely célhoz vezet?
Hol a nagyobb rész boldogsága? - Ment-e

Olvassuk újra!

A könyvek által a világ élőbb?
Ment, hogy minél dicsőbbek népei,
Salakjok annál borzasztóbb legyen,
S a rongyos ember bőszült kebele
Dögvészt sohajtson a hír nemzetére.
De hát ledöntsük, amit ezredek
Ész napvilága mellett dolgoznak?
A bölcsék és a költők műveit,
S mit a tapasztalás arany
Bányáiból kifejtett az idő?
Hány fényes lélek tépte el magát,
Virrasztott a szív égő romja mellett,
Hogy tévedt, sujtott embertársinak
Írányt adjon s erőt, vigasztalást.
Az el nem ismert érdem hősei,
Kiket - midőn már elhunytak s midőn
Ingyen tehette - csúfos háladdal
Kezdett imádni a galád világ,
Népboldogító eszmék vértanúi
Ők mind e többi rongykereskedővel,
Ez ünt fejek - s e megkorhadó szivekkel,
Rosz szenvedélyek oktatóival
Ők mind együtt - a jók a rossz miatt -
Egy máglya üszkén elhamvadjanak?
Oh nem, nem! amit mondtam, fájdalom
volt,
Hogy annyi elszánt lelkek fáradalma,
Oly fényes elmék a sár fiait
A süllyedéstől meg nem mentheték!
Hogy még alig bír a föld egy zugot,
Egy kis virányt a pusztaság homokon
Hol legkelendőbb név az emberé,
Hol a teremtetés ősi jogai
E névhez "ember!" advák örököül -
Kivéve aki feketén született,
Mert azt baromnak tartják e dicsők
S az isten képét szíjjal ostorozzák.
És mégis - mégis fáradozni kell.
Egy újabb szellem kezd felküzdeni,
Egy új irány tör át a lelkeken:
A nyers fajokba tisztább érzeményt
S gyümölcsözőbb eszméket oltani,

Hogy végre egymást szívben átkarolják,
S uralkodjék igazság, szeretet.
Hogy a legalsó pór is kunyhájában
Mondhassa bizton: nem vagyok magam!
Testvérim vannak, számos milliók;
Én védem őket, ők megvédnek engem.
Nem félek téled, sors, bármit akarsz.
Ez az, miért csüggedni nem szabad.
Rakjuk le, hangyaszorgalommal, amit
Agyunk az ihlett órákban teremt.
S ha összehordtunk minden kis követ,
Építsük egy újabb kor Babelét,
Míg oly magas lesz, mint a csillagok.
S ha majd benéztünk a menny ajtaján,
Kihallhatók az angyalok zenéjét,
És földi vérünk minden csepjei
Magas gyönyörnek lángjától hevültek,
Menjünk szét mint a régi nemzetek,
És kezdjünk újra túrni és tanulni.

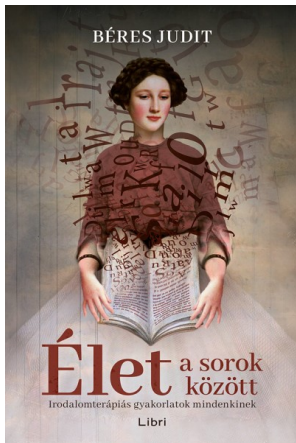
Ez hát a sors és nincs vég semmiben?
Nincs és nem is lesz, míg a föld ki nem hal
S meg nem kövülnek élő fiait.
Mi dolgunk a világon? küzdeni,
És tápot adni lelki vágyainknak.
Ember vagyunk, a föld s az ég fia.
Lelkünk a szárny, mely ég felé viszen,
S mi ahelyett, hogy törnénk fölfelé,
Unatkozunk s hitvány madár gyanánt
Posvány iszapját szopva éldegélünk?
Mi dolgunk a világon? küzdeni
Erőnk szerint a legnemesbekerért.
Előttünk egy nemzetnek sorsa áll.
Ha azt kivittuk a mély süllyedésből
S a szellemharcok tiszta sugaránál
Olyan magasra tettük, mint lehet,
Mondhatjuk, térvén őseink porához:
Köszönjük élet! áldomásodat,
Ez jó mulatság, férfi munka volt!

1844 vége

A tartalomról:

Vers	1
Könyvajánló	2
Tanulmányok	3
Könyv és zene	4

Könyvajánló

„Az irodalomterápia arra hív, hogy önismereti tétellel olvassunk, írjunk, s keressük meg a szövegekben személyes érintettségünket. Ezáltal ugyanis mélyebben, értelemmel telítve és hatékonyabban tudunk tájékozódni az életben. A felkínált olvasás- és írásgyakorlatok megtanítanak máshogy figyelni, miközben nyelvet, gyógyító metaforákat is adnak, hogy kifejezzük a máshogyan kifejezhetetlent.”

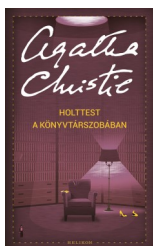
„Életünk során előfordulhat, hogy egy-egy helyzetből nem találjuk a kiutat, elakadunk. Az irodalmi szövegek olvasása és az írás segítségével azonban új nézőpontból szemlélhetjük a bennünket foglalkoztató problémákat, jobban rálátunk arra, ami bennünk és velünk történik.

Az Élet a sorok között konkrét példáin és gyakorlatain keresztül a számunkra megfelelő megoldásokhoz vezető utakat is megismerhetjük, legyen szó mindennapi szorongásokról, önértékelésről, kapcsolati nehézségekről, a testünkhöz, a természethez, az elmúláshoz való viszonyunkról vagy éppen transzgenerációs örökségeinkről.”

Béres Judit: Élet a sorok között, Libri, 2022.

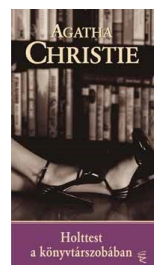
Közös gondolkodás - 13.

Könyvtáros kollégánk ajánlotta figyelmünkbe az alábbi kötetet.

Agatha Christie: Holttest a könyvtárszobában

Detektívregény, klasszikus krimi, amelyben Ms. Marpe jár a dolgok végére.

Ajánljuk a szerző más írásait is:

Magamat írom és olvasom, Közösségtalálás, érzelmi támasz és érzékenyítés a gyerekek és fiatalok biblioterápiájában, [Béres Judit tanulmánya a biblioterápia hasznáról](#)

[Irodalomterápia Litvániában](#) – egy birštonasi konferencia margójára

És néhány gondolat még a biblioterápiáról:

Bartos Éva: [A HELIKON biblioterápiás tematikus száma](#), Literatura, 2016. 4. sz. 356-360. p.

Fejős Edina: [Biblioterápiás képzés Szentendrén](#) – egy jól működő modell, Könyv, Könyvtár, Könyvtáros, 2020. 12. sz. 42-46. p.

Sóron Ildikó: [A hisztis olvasó is ember](#). Könyvtárhaználó típusok a biblioterapeuta szemszögéből, Könyv, Könyvtár, Könyvtáros, 2019. 9. sz. 28-38. p.

Tanulmányok

„A könyvtárunk fenntartásában működő Könyvtári Intézet és Országos Idegennyelvű Könyvtár munkatársai az elmúlt öt év hazai és külföldi tanulmányai alapján elkészítettek egy alapos, minden részletre kiterjedő szemletanulmányt, amely az olvasás, valamint a fizikai és mentális egészség összefüggéséről szól. A megállapítások többsége olyan tétel, amelyet átlagos olvasó emberként, szülőként magunk is megtapasztalhatunk, mégis kifejezetten hasznos, ha a társadalmilag rögzült hipotéziseket, elképzeléseket orvosok, pszichológusok, neurobiológusok is megerősítik, vagy éppenséggel ellentmondanak neki.

A szemletanulmány körképet ad az olvasáskutatás legújabb, főként az előző öt évben megjelent szakirodalmából, különös tekintettel az olvasás és az egészség kapcsolatára. A szubjektív tényezők okán nehéz az olvasás hatását vizsgálni. A biblioterápia, az olvasásszociológia, a neurobiológia és az idegtudományok más-más aspektusból vizsgálják az olvasás egyénre és társadalomra kifejtett hatását, ám a különböző szakterületek eredményeit ötvözve mégis konkrét megállapításokat tehetünk.” Forrás: [OSZK honlap](#)

[A kötet elérhető](#)

Tartalomjegyzék

Vezetői összefoglaló.....	3
Előljáróban	4
Módszertan és források	4
Bevezetés	5
Idegi hálózatépítés – az olvasás és az agy.....	6
Mentális egészség és az olvasás, illetve a biblioterápia lehetőségei	15
Olvasás időskorban – könyvekkel a demencia ellen	23
Közvetett hatások – az olvasás és az egészség szociológiája.....	27
Az olvasás lehetséges negatív hatásai	30
Záró.....	32
Felhasznált irodalom	34
További válogatott bibliográfia	44

Elérhető

„Az OSZK 24 ország olvasásfejlesztési és népszerűsítési gyakorlatát bemutató összeállítást készített, amely elérhető a [Könyvtári Intézet honlapján](#). Az összefoglalásból megismerhetjük, hogy hol, milyen ötletekkel, eszközökkel, játékos módszertannal hívják meg az olvasót az olvasás kalandjára.

Olvasásfejlesztési és -népszerűsítési világkörkép

A szemle alapján megállapítható, hogy a nemzeti olvasásfejlesztő programok hordoznak ugyan nemzetiségi karaktereket, végcéljuk azonban mindenütt azonos: az olvasás révén erősödjenek az emberi kapcsolatok, fokozódjon a megértés, alakuljon ki az együttműködés, legyen boldogabb és élményekkel telibb mindenkinnek az élete.”

Forrás: [OSZK honlapja](#)

Könyv és zene – a zene világnapjára emlékezve

A varázsfuvola

Isserlis, S.: Miért csapott Beethoven a lecsóba?

Impresszum:

SZEGEPI

6720 Szeged, Dóm tér 6.

Felelős kiadó:

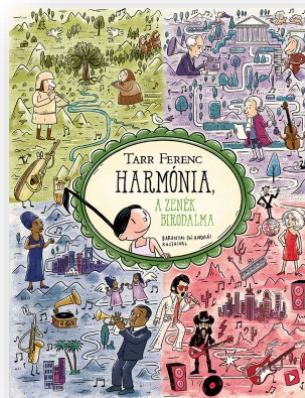
SZEGEPI

Szerkesztő: Kövécs Ildikó

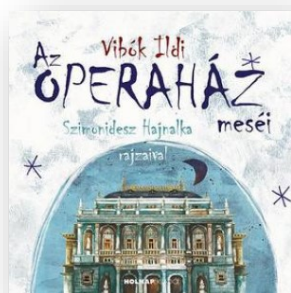
<http://szegepi.hu>

e-mail:

hirlevel@szegepi.hu

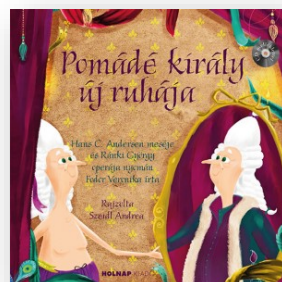

Tarr Ferenc: Harmónia, a zenék birodalma

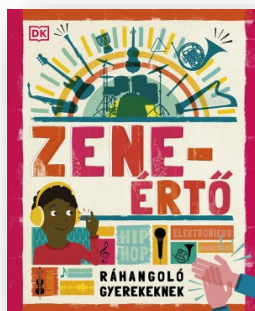
Vibók Ildi: Az Operaház meséi

Andersen-Fodor-Ránki:
Pomádé király új ruhája

Mészöly Ágnes: A fiú,
akit elvarázsolt a zene,
Könyv Bartók Béláról

Zeneértő, ráhangoló
gyerekeknek

Küssner-Neubert, A.:
Készítsd hangszert!

Ahol elfogynak a szavak, ott segít a zene.

Hans Christian Andersen

A zene lelki táplálék és semmi mással nem pótolható. Aki nem él vele: lelki vérszegénységben él és hal.

Kodály Zoltán